

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Methodus S. Ignatii De Loyola Ducens Animam ad Perfectionem per Exercitia Spiritualia

Vatier, Antoine

Dilingæ, 1689

Consideratio Pro Quinta Die. De Conditione, in qua versaris, officio,
occupationibus, & usu Temporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60263)

CONSIDERATIO

Pro Quinta Die.

De Conditione, in qua versaris, officio,
occupationibus, & usu Tem-
poris.

1. CUM DEUS hominem creaverit, ut vi-
tam aliquam socialem ageret, ingen-
teriam toti generi humano statuum & offi-
cium diversitatem constituit, tum ut admini-
straretur rectè humana Respublica, tum ut es-
set conveniens toti communitati occupatio. Et
quamvis Divina Providentia hanc totam sta-
tuum diversitatem in officia Ecclesiastica & Ci-
vilia, seu secularia & profana distinxerit, cuius
tamen, quem ad unum vitæ genus invitat, unâ
cum vivendi, quam offert, ratione, consenta-
neam etiam salutis procurandæ instrumenta sup-
pediat. Quæ cum ita sint, disquire tecum, num
quam, quam modò tenes, vivendi rationem tan-
quam à Divina manu oblatam susceperis, &
non aliud in illa nihil spectaveris, quàm majus
Dei Domini Nostri obsequium.

2. Certum est, quòd DEVS, cum suam cui-
usque occupationem distribuit, bonum commu-
ne potius attendat, quàm privatam personæ
C c 2 . singu-

singularis commodum, cui utique Divina auxilia sua ad arduum aliquem sanctitatis gradum dare posset in longè diverso vitæ statu: ad quantum pertinet, si quem vitæ statum animus est deligere, primò & præcipuè negotium bonum publicum curare debes, neque temporale aliquod tuum commodum, sed unicè curare, quid animæ tuæ futurum sit salutarium. Deus quidem tot ac tanta tibi auxilia largi potest, quot, & quanta volet, neque ullus eventus, in quo præsentè adjutricè gratia frui tibi non possit, sed quas, & quantas hujusmodi gratias daturus tibi sit, id equidem ignoras. Proinde quemadmodum Deus tentationum variis infestationibus sapientissimè te potest exponere, ita temerarius prorsus es, si proprio arbitratu ultro te hujusmodi discrimina implices.

3. Si moraliter immutabilis est ille vitæ status, quem amplexus es, serva illum tanquam aliquid, cui Divina te permissio alligatum vel lit, & de mediis tibi prospice, quibus vel salutem tuam opereris. Si verò non difficile relinquere potes, quod inchoasti, vitæ generè perpende tecum, an non aliud quodpiam magis ad salutem tuam proficuum possis inire, & coram DEO tecum examina, prudentiam

aper exquire consilia, iisque demum ac-
quiesce.

4. Contentus vive sorte tua. Noli ad sub-
limiora aspirare. Minores te non contempnas.
Nulli autem penitus te præpone. Omnes in eo
sumus, quotquot vivimus, ut longam aut bre-
vem, pro vitæ nostræ ratione, tragædiam aga-
mus. Quid jam interest, num Regem agas, an
Mercatorem, num Magistratum, aut Mancipium?
Satis egit, qui, quod sibi agendum erat,
excellenter egit.

5. Officium, quod geris, à DEO commis-
sum tibi puta; fideliter proinde omnes ejus par-
tes exequere. His enim passibus ad cœlum pro-
peras. Rationem DEO reddes commissorum
negotiorum; ergo quidquid agis, tanquam ipso
inspectante perface. Cave totum te immergas
rebus, quas agis ex officij tui ratione, neque enim
id exigit Conditor tuus. Sed neque aliis te inuti-
libus curis pàtere opprimi, quæ impedimento
tibi sint, ne vacare pro debito possis commissis
tibi rebus.

6. Quod ad tuendam DEI Gloriam in of-
ficio tuo pertinet, id peculiari quadam cura
cordi tibi fac esse, & si ita res exigit, generosum
in hoc DEI tui negotio te præsta. Non deerit
DEUS pugnanti pro se. Si quid ad proximi fe-

licitatem conducit, fidelem te exhibe, ut si DEO prodesse velles. Si quid tibi denique proficuum occurrerit, moderatus esse stude. Plus lucri facit temperata solertia, quàm immodica sollicitudo. Tandem & illud cura, ne prævaricatrix natura juris aliquid tibi fingat, ubi jus nullum est.

7. Familiam tuam pro conditionis tuæ rationibus dispone, & pro norma honestiorum hominum praxin accipe, qui in eodem tecum statu versantur, ejusdem sunt nobilitatis & victus ergo, vestitus, domestici, habitatio, familiaritas cum aliis, & tota domus tuæ gubernatio ad dignitatis & facultatum tuarum rationem accommodata esto. Cave, cum conscientia tuæ periculo mundi leges sequaris.

8. Rectè fit, si jura tua, & consuetudines tibi quaestuosas tueri satagis, modò certus sis, hujusmodi non introducta primitus fuisse injuriam cuiuspiam usurpationis beneficio. Sed & illud curare oportet, ne subditos novis oneribus graves, abusus hanc in rem & auctoritate tua, & proximi necessitate. Certè Deus sic oppressos ipse vindicat.

9. Officij tui leges omnes accuratè, fac, observes; id enim jure quodam suo Respublica à te exigat, cui contraire nefas tibi esse noveris,

in unque magnus sis. Quod alios virtutis studiosos in simili negotio videris fecisse, id & tu neglectum non velis; bonorum consuetudo lex debet esse irrefragabilis. Inferiorum jugum allevare potius, quam novo pondere augere debes, neque timere facile opus est, ne nimium aliquid hac in parte facias. Natura enim satis tenacis est ingenii in tuendis juribus sibi fructuosus, atque adeo ne excedas in lenitate, sua sponte tuis impedit.

10. Hoc primum esto, & animo quàm profundissimè impressum principium. Nil unquam agere deliberata mente, quod sit vitium, neque ullum in officij tui executione lædere: neque enim alia de causa commissum tibi à DEO munus est, quàm ut illo utaris saluberrimè. Fac ergo id omne bonum, quod debere fieri manifestè intelligis, & nihil dubita, quin ingenua hac solertia tua lucem adepturus sis ad intelligendum, quod adhuc ignoras. Contentus erit DEUS tuus, si id egeris, quod probè nosti, DEUM velle, ut agas.

11. Maturè tecum perpende, quanti intersit, tempus benè impendere, quem in finem oportet ordinatè tua ut agas, & ut hoc fiat, animus, opus est, ut rectè sit dispositus, atque adeo firmum, ratumque tibi sit, non vivere, nisi secundum rationis dictamina.

12. Vide, an non horas adhuc aliquas reper-
 turus sis interdiu, ab omni honesta occupatio-
 ne destitutas, & idcirco inutiliter diffuentes
 cum nimirum vel certum aetibus tuis ordinem
 non statueris, vel statutum non observes.
 Honestam animi relaxationem, quæ prandii
 um excipiat & cænam, non prohibeo, cum ne-
 cessaria sit hæc remissio omnibus, & tempus
 quod illi datur, nulla ratione perdatur, sed in-
 sumatur utiliter.

13. Rationem negotia tua bene per diem
 ordinandi ex hoc ipso, quem in exercitiis obser-
 vas, Diurno ordine potes desumere. Nunquam
 enim felix esses, si ita etiam deinceps ordinate vi-
 veres, ut modò agis: Paucis mutatis potes om-
 nem vitam tuam eodem modo ordinare: & si
 quæ fortè occasiones occurrent, quæ inter-
 rumpere jubebunt præfixum ordinem, in illis
 ipsis certa iterum statuta tibi sint, quæ nullam
 admittant dispensationem. Neque enim ge-
 neralem rectæ Rationis ductum fas est relin-
 qui, quamvis aliquando ob peculiarium causa-
 rum occurrentiam aliqua mutari necesse sit.

14. Quæ tamen ipsæ mutationes admitti non
 debent, nisi ita necessitas quædam adigat. Ne-
 que facile credes opinionibus illis, & persuasio-
 nibus tuis subito occurrentibus; naturalis
 enim

genius, & cæcus quidam ad certa agenda
impetis fallax admodum Consiliarius est. Illi
pulsus affixus mane, quod post maturam deli-
berationem aliquando statuisti. Longè enim
tempore de hora surgendi, & dormiendi sincerius
iudicasti, quàm modò possis statuere, obversan-
te menti & præsentè voluptatula, facilè exæ-
cante Rationem. Ita de reliquis etiam rebus
in quibus omnibus rectissimè feceris, si id
constantè agas, quod sapienter aliquando de-
crevisti.

15. Cave, illa tibi persuasio ne perniciofa
sit, quæ multis imponit, longè de se, quàm fas sit,
sublimius sentientibus. Omnem hi tales ordi-
nem in rebus suis averfantur, ut ita DEI ad va-
riavitantis nutibus tantò, ut opinantur,
promptius possint obsequi: neque advertunt
tam iudices, quàm splendidè fallantur. Utique
nim DEUS ordini non adversatur, qui, quid-
quid fecit, in numero, pondere, & mensurâ sa-
pientissimè est operatus. Et libertas Filiorum
DEI, quæ passionum illos mancipatu eximit,
non utique subesse vetat, & obsequi legibus be-
ne & sapienter institutis.

16. In eventibus, qui prævideri non possunt,
si anceps hæres, num ad DEI gloriam expediens
futurum sit, si discesseris tantisper à præstituto
ordine,

C c s

ordine, mentem ad DEUM eleva, & à sapientissimo Spiritu lucem & consilium operire. Deinde, si urgens est negotium, id age, quod spiritali Præfecto tuo acceptius futurum putas, si moram res patitur, donec ab ipso consilium exquiras, statutum ordinem tuum serva.

17. Sanctis te cogitationibus & firmis animi propositis obarma contra Occupationem tuam, quam ex officio tractas, delicatas blanditias, quibus natura vel ob officij dignitatem, vel ob rerum agendarum placidam indolem, vel ob utilitatem denique quodammodo fascinetur, & ad nimium temporalium amorem trahitur, tanquam illicitis. Si enim ista tanquam actuum tuorum finem spectas, utcumque laboraveris studiosè, & operam perdidisti, & supplementum pro mercede recipies. Periculosiora in parte negotia sunt, quæ ingenii operam detraherent; nam & curiositati sunt obnoxia, & plerumque vanitates admittunt, neque major est superbiam periculum. Fuge, quantum fas est, exitiales has pestes.

18. Quemadmodum cavere debes, ne in temperanti quodam naturæ impetu in id, circa quod occuparis, tanquam tibi jucundum rapere, ne plus jacturæ, quam læcri facias; ita curare debes, ut, quamvis nullo naturæ motu ad ea

firis, quæ officij tui sunt, alacriter tamen & animose ea suscipias. Cave igitur, ne quod agendum Dei voluntas imposuit, id negligent, & perfunctoriè quasi facias.

19. Si plura, quæ agi possunt, accidit concurrere, nullo vide naturæ te propellentis impetu rapiatis; frange potiùs, & doma rebelles illos motus, & siquidem per conscientia Religio-nem licet, etiam contrarium illi, quod natura videt, aggredere. Hoc age in omnibus, ut DEO tuo placeas; ab ipso exposce subsidium: neque dubita, quia, qui hunc in finem præfenti negotio occupari voluit, aptam quoque cæli-tas gratiam additurus sit. Nunquam mundi se-ctare judicium, nunquam populi inanem plau-sum desidera. Si sincerè pro DEO tuo laboras, laboris etiam mercedem, omni humano præ-mio superiorem, hoc est Divinam recipies.

20. Stude, ut industriam tibi quandam com-pares, frequenter in laboribus tuis DEI me-moriam habendi, idque usu ipso solerter exe-quare, certus, quod sine ingenti fructu id neu-quam contingat. Inchoanti fortassis diffici-le videbitur, quod nunc suadeo, sed ipso tempo-ris decursu eam facilis erit hujusce rei usus, ut non impediturus tantùm non sit, quæ tracta-tus negotia, sed ad felicem insuper exitum omnia

omnia perducitur, & promoturus. Lætus enim
& alacris animus longè promptius in rebus
suz commissis versatur,

Quanti momenti sit Sexta Dies
Exercitiorum.

Ad finem quintæ hujus Diei pauca hæc
vertere volui, ut intelligas, quanti inter se
turam Diem bene impendere, ut adeò operæ
tium sit, ad illam peculiari quadam industria
te præparare, & impensè Divinam ad id Bene
dictionem, largiùs tibi infundendam
stulare.

Videbis enim in secuturis meditationibus
tres S. Ignatij considerationes, quæ non sunt
communis ordinis in negotio spirituali
vitæ.

Prima est in meditatione de duobus vexillis
& ad virtutem humilitatis pertinet, quæ
S. Ignatius unico duntaxat verbulo disertè
commendat, quàm bene multis voluminibus
possit fieri. Lege, si placet, attentè ea, quæ ad ex-
plicandam meditationis illius efficaciam
tuli.

Secunda est in meditatione de tribus modis
Humilitatis. Ubi explicatur, qualis sit Humi-
litas, quam S. Spiritus tanti facere docuit S. Ignatij
tium.

Tertium

Tertia est in meditatione de tribus Classi-
bus, & servit ad eximendum multis errorem,
quo nescio quid sanctitatis sibi gratulantur,
quod bonæ voluntatis aliquid animo injectum
sentiant, & quod consenserint semel atque ite-
rum incitanti ad bonum DEO.

Quemadmodum autem triplex hæc meditatio
multum ad profectum tuum momenti ha-
bet, ita neque ex consideratione attentè obita-
tus lucrum reportabis; quando magnos in
Virtute progressus te docebit per totum anni de-
cursum facere, donec te primò iterum
colligas.

